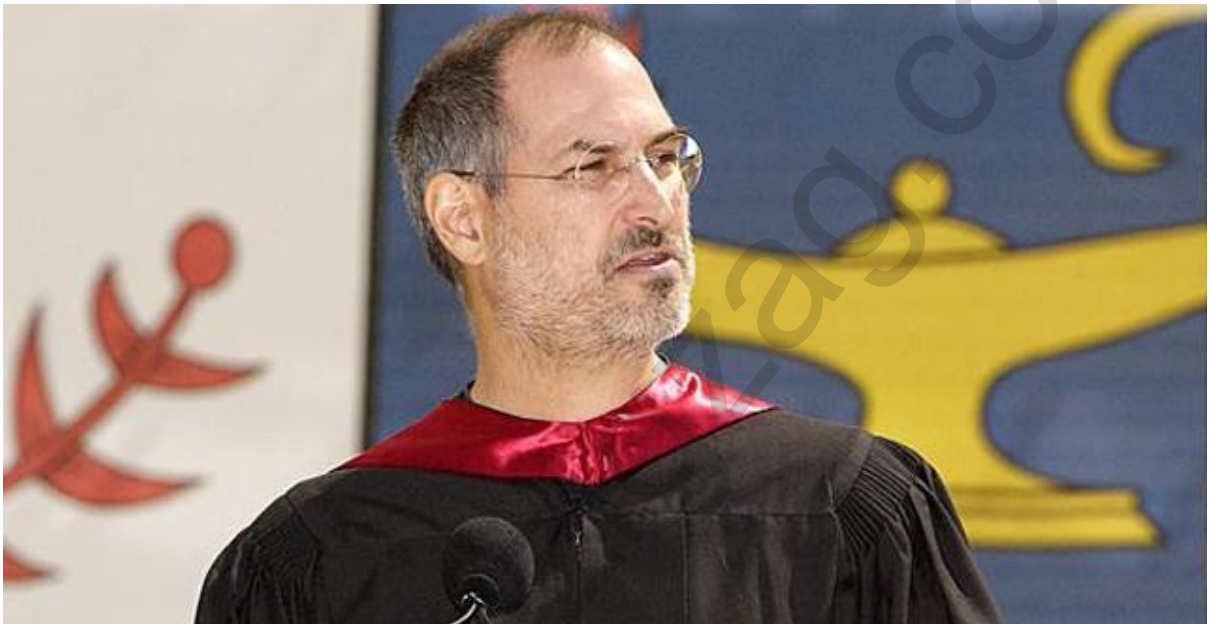

ภาคที่ 131 ปาฐกถาพิเศษในวันรับปริญญาของ สตีฟ จ๊อบส์ ที่
มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด ปาฐกถาเรื่องชื่อที่แม้แต่นิตยสารชื่อดังอย่าง
Fortune ยังต้องนำไปตีพิมพ์

ถอดความโดย : กิตติ สิงหาปัด

ภาพ : Cincinnati IT Services (Image)

Fortune ฉบับ September 5, 2005 จ๊อบส์ได้เขียนในข้อความโปรยก่อนบทความว่า
ปกติกการปาฐกถาพิเศษในวันรับปริญญา มักจะเป็นอะไรที่ฟังสบาย ๆ แล้วก็ผ่านไป แต่
ปาฐกถาพิเศษของ Jobs ที่ Stanford ครั้งนี้ถือว่าไม่ธรรมดาเพราะหลังจากวันนั้นก็คนพูด
ถึงอย่างมากมาย ไม่เฉพาะในหมู่บัณฑิต ของสแตนฟอร์ดเท่านั้น แต่มีการโพสต์เข้าไป
ในเวบไซต์ ต่างๆ ส่งอีเมลล์ให้คนรู้จักอ่าน ถกเถียงในเวบล็อก คนที่ไม่ได้อ่านก็ถามหากัน
มาก จนจ๊อบส์ต้องเอามาตีพิมพ์แม้จะผ่านมาแล้วถึง 4 เดือนก็ตาม

" ผมรู้สึกเป็นเกียรติ ที่ได้มาร่วมในพิธีรับปริญญาของมหาวิทยาลัยที่ดีที่สุดแห่งหนึ่งของโลกกับ พวกท่านในวันนี้ ความจริงที่คนรู้จักกันไปก็คือ ผมไม่จบปริญญาครับ จะว่าไปแล้วการมาที่นี้ในวันนี้ถือว่าทำให้ผมได้อยู่ใกล้กับคำว่าได้ปริญญา มากที่สุด วันนี้ผมอยากจะบอกเล่าเรื่องราวในชีวิตผมให้ฟัง สามเรื่อง เป็นแค่เรื่องของชีวิตผมเองเท่านั้นจริง ๆ นะครับ ไม่ได้เป็นเรื่องใหญ่โตอะไร

เรื่องแรก

... เป็นเรื่องของ การมองเห็นเส้นทางเดินของชีวิตที่ผ่านมา ซึ่งมันเป็นคล้าย ๆ การต่อเชื่อมจุดให้เป็น รูปร่าง ผมดรอปจากมหาวิทยาลัย Reed หลังจากเข้าเรียนได้เพียง 6 เดือน แต่ก็ยังเตร็ดเตร่อยู่ในมหาวิทยาลัย อีก 18 เดือน ก่อนที่จะออกมาจริง ๆ ถามว่าทำไมผมถึงดรอป บางทีเรื่องนี้อาจจะเริ่มมาตั้งแต่ผมยังไม่เกิดด้วย ซ้ำไป แม่ของผมเป็นสาวรุ่นที่เพิ่งจบจากมหาวิทยาลัยและไม่ได้แต่งงาน เธอตั้งใจว่าจะยกผมให้คนที่ต้องการเด็กรับไปเลี้ยงเป็นลูกบุญธรรม เธอมีเงื่อนไขในใจที่ค่อนข้างแรงกล้าว่า จะยกผมให้กับคู่สามีภรรยาที่ต้องจบมหาวิทยาลัยเท่านั้น ตอนแรกผู้ที่จะรับผมไปอุปการะนั้นเป็นคู่ของ ทนายความกับภรรยา แต่ปรากฏว่าตอนผมคลอดนั้น ทั้งสองก็เกิดเปลี่ยนใจกะทันหันว่าอยากได้เด็กผู้หญิง ผมก็เลยมาเป็นลูกของพ่อแม่ผมในขณะนี้ ตอนนั้นท่านทั้งสองอยู่ใน รายชื่อถัดไปที่ต้องการรับเด็กไปเลี้ยง พ่อคู่ของทนายปฏิเสธ ก็เลยมาถึงคิวของท่าน แต่ปัญหาก็คือ..พ่อแม่ผมไม่ได้จบมหาวิทยาลัยในหนแรก แม่ผมจึงไม่ยอม แต่สุดท้ายก็ยอม เพราะพ่อแม่ผมให้ สัญญาว่าจะส่งผมเข้ามหาวิทยาลัยเมื่อผมโตขึ้นอย่างแน่นอน

17 ปีต่อมาผมก็ได้เข้ามหาวิทยาลัยจริง ๆ แต่ผมดันไปเลือกมหาวิทยาลัยที่ค่าเทอมแพงพอ ๆ กับ ที่นี้ ด้วยเงินเก็บของพ่อแม่ผมซึ่งท่านก็เป็น คนระดับทำงานธรรมดา หมดไปกับค่าเทอมของผม หกเดือนในมหาวิทยาลัยผมมองไม่เห็นว่ามันจะคุ้มกับค่าเล่าเรียนยังไง ผมไม่รู้ว่าเอาอย่างไรกับชีวิตดี และมหาวิทยาลัยก็ไม่ได้ให้ทางออกกับผม ผมใช้เงินที่พ่อแม่สะสมมาทั้งชีวิตหมดไปในหกเดือนที่ Reed

ในที่สุด ผมตัดสินใจดรอปโดยมั่นใจว่าทุกอย่างจะดีขึ้น จริง ๆ ตอนนั้นผมก็ค่อนข้างกลัว แต่เมื่อมองกลับไป การตัดสินใจดรอปเป็นการตัดสินใจที่ดีที่สุดครั้งหนึ่งในชีวิตการดรอป ทำให้ผม ไม่ต้องเรียนวิชาบังคับที่ผมไม่ชอบ แต่ในขณะเดียวกันกลับทำให้ผมได้เข้าเรียน วิชาที่ผมสนใจ

แต่ก็ไม่ใช่ เรื่องดีทั้งหมดนะครับ ผมไม่มีหอพัก ต้องสิงในห้องของเพื่อน ผมต้องเก็บ กระจ่างโถกไปคืนที่ร้านเพื่อเอาเงินมัดจำกระจ่าง 5 เซ็นต์ ไปซื้อข้าวประทังชีวิต และ ทุก ๆ วันอาทิตย์ผมต้องเดินข้ามเมืองถึง 7 ไมล์ เพื่อที่จะได้กินอาหารดี ๆ ซักมื้อที่โบสถ์ พราหมณ์ และมีหลาย อย่างที่ผมอาจจะก้าวพลาดไปโดยบังเอิญเพราะความอยากรู้ อยากรู้อะไร หรือโดยสัญชาตญาณ ได้ให้บทเรียนที่มีอาจประเมินค่าได้กับผม ผมอยากจะทำอย่างอื่นให้ฟังซักเรื่อง

มหาวิทยาลัย Reed ในตอนนั้นอาจจะเรียกได้ว่ามีคอร์สสอนการออกแบบตัวอักษร (calligraphy) ที่ดีที่สุดในอเมริกาก็ว่าได้ ป้ายหรือโปสเตอร์ ต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยจะถูก ออกแบบอย่างสวยงาม ผมตัดสินใจเข้าเรียนวิชานี้ เนื่องจากไม่ต้องลงเรียนวิชาปกติ หลังจากดรอปไว้ ผมได้เรียนรู้ตัวอักษร serif และ sans serif ได้รู้เรื่องการจัดวางช่องไฟ การผสมผสานตัวอักษรขนาดต่าง ๆ กัน ให้งานออกมาดูดีที่สุดใน มันเป็นเรื่องที่ บ่งบอกถึง ความสวยงาม มีที่มาที่ไป และมีศิลปะแบบที่วิทยาศาสตร์ก็สอนเราไม่ได้ มันสุดยอดจริง ๆ

แต่สิ่ง เหล่านี้ก็ไม่ได้ช่วยอะไรในชีวิตผมเลย จนกระทั่งสิบปีต่อมาเมื่อเราออกแบบ คอมพิวเตอร์ แมคอินทอชเครื่องแรก นั้นแหละวิชาที่เรียนตอนดรอปถึงช่วยได้จริง ๆ ทุก ท่านคงเห็นเครื่องแมคฯ ที่มีตัวพอนท์ที่สวยงาม นี่ถ้าผมไม่ได้ลงเรียนวิชาการออกแบบ ตัวอักษร (Calligraphy) ใน ตอนนั้นแล้ว เราก็คงไม่มีเครื่องแมคอย่างที่เราเห็นในวันนี้ และความจริงก็คือถ้าวินโดวส์ไม่ลอกเราในวันนั้น พีซีในยุคปัจจุบันก็จะไม่มีตัวพอนท์ อย่างนี้ก็ได้

ทั้ง หมดเกิด ขึ้นได้เพราะผมลงเรียนวิชาตัดลายมือครั้งนั้นที่เดียวจริง ๆ แน่แน่นอนครับว่า เราคงไม่สามารถต่อเชื่อมจุดเป็นรูปร่างได้เมื่อผมอยู่ที่ Reed แต่เมื่อตอนสิบปีผ่านไปทุกอย่างก็เห็นได้ชัด

ผมขอย้ำอีกครั้งหนึ่งว่า

เราไม่สามารถต่อจุดให้เป็นรูปร่างได้โดยการมองไปข้างหน้า เราจะทำได้ก็ต่อเมื่อเรามองย้อนหลังไป (ถ้านึกไม่ออกให้ นึกถึงเวลาเราเชื่อมจุดเป็นรูปต่าง ๆ ถ้าเราเอากระดาษปิดจุดที่เราต่อมาแล้วเราจะต่อไปข้างหน้าไม่ถูก) ฉะนั้นขอให้เชื่อว่าจุดต่าง ๆ ที่ผ่านมานั้น อาจจะเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตเราในวันข้างหน้า เราต้องเชื่อในอะไรซักอย่างไม่ว่าจะเป็น ความมุ่งมั่นตั้งใจ ชะตาชีวิตหรือกรรม อะไรก็ได้ วิธีคิดแบบนี้ไม่ทำให้ผมผิดหวังท้อแท้ แต่กลับสร้างสิ่งต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นกับชีวิตผมมากมาย

เรื่องที่สอง

... ที่จะเล่าให้ฟังเกี่ยวกับความรักและการสูญเสียครับ ผมโชคดีที่ได้พบกับสิ่งที่ผมรักที่จะทำตั้งแต่วัยหนุ่ม วอซ (Stephen Wozniak ผู้ร่วมก่อตั้ง Apple) กับผมเริ่มทำคอมพิวเตอร์แอปเปิลกันที่โรงรถของพ่อแม่ผมตอนผมอายุ 20 เราทำงานกันอย่างหนักภายใน ระยะเวลา 10 ปี แอปเปิลที่เริ่มจากเราสองคนในโรงรถเติบโตขึ้น มีสินทรัพย์ถึง 2,000 ล้านดอลลาร์ มีพนักงานกว่า 4,000 คน

เราเพิ่งสร้าง คอมพิวเตอร์ที่ดีที่สุดคือ แมคอินทอช ตอนผมเพียงอย่างสามสิบ แต่ผมกลับถูกไล่ออก หลายคนอาจสงสัยว่าผมถูกไล่ออกจากบริษัทที่ตัวเองก่อตั้งมาได้อย่างไร คือเมื่อแอปเปิลเริ่มเข้าที่และเติบโต เราก็หาคนที่เราคิดว่าเก่งมาร่วมบริหาร แรกก็ไปได้ดี แต่พอซักพัก วิสัยทัศน์เราก็เริ่มไม่ตรงกันหนักเข้าก็กลายเป็นความขัดแย้ง และในที่สุดคณะกรรมการบริหารก็เลือกข้างเขา และผมก็เป็นฝ่ายต้องออกมา เป็นการออกที่คนรู้จักกันทั่วไปใหญ่โต สิ่งที่เป็นหัวใจในชีวิตของผมมลายหายไป ชีวิตผมเหมือนไม่เหลืออะไรเลย

ช่วงนั้นผมไม่รู้ว่าจะทำอะไรอยู่หลาย เดือน ผมรู้สึกที่ผมได้ปล่อยให้ความเป็นเจ้าของกิจการหลุดลอยไป ทั้ง ๆ ที่มีโอกาส ช่วงหลังผมได้พบกับDavid Packard (หนึ่งในผู้ร่วมก่อตั้ง HP) และ Bob Noyce (หนึ่งใน ผู้ร่วมก่อตั้ง Intel) เพื่อขอโทษในสิ่งที่เกิดขึ้น คนทั่วไปมองว่าเป็นความ ล้มเหลวของผม จนผมคิดจะออกจากธุรกิจไอทีนี้แล้ว แต่แล้วผมก็รู้สึกว่าจะเริ่มคิดอะไรบางอย่างได้ ผมยังรักในสิ่งที่ผมทำ สิ่งที่เกิดขึ้นที่แอปเปิลไม่ได้ทำให้ความรักของผมกับคอมพิวเตอร์ลดลงแม้แต่น้อย ถึงผมจะถูกปฏิเสธ แต่ผมก็ยังรักมัน ผมจึงตัดสินใจเริ่มต้นอีกครั้งหนึ่ง

ตอนนั้นผมอาจจะยังไม่รู้ว่า อนาคตจะเป็นอย่างไร แต่ถ้ามามองตอนนี้ การออกจากแอปเปิลกลับถือเป็นสิ่งที่ดีที่สุดที่เกิดขึ้นในชีวิตของผม ความ รู้สึกหนักอึ้งที่แบกรับไว้ว่าเป็นคนที่ประสบความสำเร็จ กลับถูกแทนที่ด้วยการที่ไม่มีอะไรต้องเสียจากการที่เป็นผู้เริ่มต้นใหม่ ผมกลายเป็นคนที่จะไม่มั่นใจกับอะไรมาจนเกินไป และที่สำคัญ มันเป็นการปลดปล่อยตัวเองให้เข้าสู่ช่วงที่ถือว่ามีพลังสร้างสรรค์มากที่สุด

ช่วง หนึ่งของชีวิต ในช่วง 5 ปีหลังจากนั้นผมเริ่มทำบริษัทใหม่ชื่อ NeXT และอีกบริษัทหนึ่งคือ Pixar และพบรักกับหญิงสาวคนที่เป็นภรรยาผมตอนนี้ Pixar ได้ ผลิตหนังการ์ตูนแอนิเมชันด้วยคอมพิวเตอร์เรื่องแรกของโลก คือ Toy Story และปัจจุบันนี้ Pixar ก็เป็นสตูดิโอที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดในโลก และเหตุการณ์ซึ่งถือว่าเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญอีกจุดหนึ่งก็มาถึง แอปเปิลซื้อกิจการ NeXT และผมก็กลับแอปเปิล และสิ่งที่ผมสร้างไว้ที่ NeXT ก็กลายมาเป็นหัวใจของแอปเปิลในยุคฟื้นฟู และผมก็ได้แต่งงานกับ Laurene "ผม ค่อนข้างมั่นใจว่าสิ่งเหล่านี้จะไม่มีวันเกิดขึ้นถ้าผมไม่ถูกไล่ออกจากแอปเปิล ถือว่าเป็นการให้ยาที่แรงสุด ๆ แต่ก็ถือว่าถูกกับคนไข้ บางที ชีวิตก็เล่นกับเราแรง แต่ขออย่าเสียความเชื่อมั่นศรัทธา ผมเชื่อว่าสิ่งที่ทำให้ผมก้าวหน้ามาถึงวันนี้ได้ ก็เพราะผมรักในสิ่งที่ผมทำ พวกคุณต้อง ค้นหาว่าคุณรักอะไร ความจริงมันก็คล้าย ๆ กับการหาแฟนซึกคนนั้นแหละ จะว่าไปแล้วการทำงานนี้ถือเป็นครึ่งหนึ่งของชีวิตของเราทางเดียวที่จะทำให้เรามีความพึงพอใจสูงสุดก็คือ การได้ทำในสิ่งที่เราเชื่อว่าเป็นงานที่

ยิ่งใหญ่ มีความหมาย และการที่จะทำให้การทำงานที่ยิ่งใหญ่ให้ประสบความสำเร็จก็คือ การรักในสิ่งที่ทำ

...ถ้าตอนนี้ยังไม่รู้ว่าตัวเองชอบอะไร ก็จงค้นหาต่อไป อย่าเพิ่งหยุด คุณจะรู้ได้ด้วยใจคุณเองเมื่อ คุณค้นพบมัน และมันจะทำให้เราดีขึ้นเรื่อย ๆ เพราะฉะนั้นจงค้นหา ต่อไป

เรื่องที่สาม

... ที่จะเล่าให้ฟังวันนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับความตาย เมื่อตอน อายุ 17 ผมอ่านเจอคำพูดของคน ๆ หนึ่งพูดไว้ว่า "ถ้าคุณใช้ชีวิตในแต่ละวันเหมือนกับเป็นวันสุดท้ายในชีวิตของคุณ สักวันคุณจะได้ขึ้นแน่นอน" ผมประทับใจมาก และตลอด 30 ปีตั้งแต่นั้นมา ผมจะมองกระจกและถามตัวเอง ทุกเช้าว่า ถ้าวันนี้เป็นวันสุดท้ายของผม ผมอยากทำอะไร และวันนี้จะทำอะไรบ้าง ถ้าเมื่อไหร่ก็ตามที่คำตอบออกมาว่า ไม่รู้จะทำอะไรติดต่อกันหลาย ๆ วัน

ผม รู้ว่าผมต้องเปลี่ยนแปลง อะไรบางอย่างแล้วการระลึกอยู่เสมอว่าเราต้องตายเร็ว ๆ นี้ เป็นอาวุธที่สำคัญที่สุด ที่ผมใช้ในยามต้องตัดสินใจเรื่องสำคัญ ๆ ในชีวิต เพราะเกือบจะทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นความคาดหวังต่าง ๆ จากคนภายนอก ความภาคภูมิใจ การกลัว การเสียหน้า หรือล้มเหลว ล้วนแต่ไม่เป็นสาระทั้งสิ้น เมื่อเราต้องเผชิญกับความตาย มันทำให้เรานึกถึงแต่สิ่งที่เป็นแก่น เป็นความสำคัญที่สุดเท่านั้น การ ระลึกว่า คุณกำลังจะตายเป็นวิธีที่ดีที่สุด ที่จะหลุดพ้นจากความคิดที่กลัวการสูญเสียอะไรบางอย่าง ชีวิตคุณมีแต่ตัวนี้ เพราะฉะนั้นก็ไม่มีเหตุอะไรที่ไม่เดินตามความฝันของตัวเอง

เมื่อ ปี ที่แล้วผมไปตรวจพบว่าเป็นมะเร็ง หมอทำสแกนผมราว เจ็ดโมงครึ่ง และเห็นชัดว่ามีก้อนเนื้อที่ ตับอ่อน ผมเองไม่รู้แม้กระทั่งว่าตับอ่อนคืออะไร หมอบอกว่าเท่าที่ดูแล้วค่อนข้างชัดเจนว่าเป็นมะเร็งชนิดที่ไม่มีทางรักษา และบอกว่าผมน่าจะมีชีวิตอยู่ได้อีกไม่เกิน 3-6 เดือน หมอแนะนำว่าให้กลับบ้านและจัดการอะไรต่าง ๆ ให้เรียบร้อย พูแบบชาวบ้านก็คือ หมอบอกให้ไปเตรียมตัวตายนั่นเอง มันหมายความว่า คุณต้องรีบคุยกับลูก

ในสิ่งที่ว่าคุณคิดว่าจะคุยในอีกสิบปีข้างหน้า หมายความว่าต้องเตรียมสิ่งต่าง ๆ ไว้ให้
ครอบครัวเมื่อคุณต้องจากไป และหมายความว่าคุณต้องลาโลกนี้ไปแล้ว

ผมอยู่ กับความรู้สึกว่าเป็นมะเร็งและต้องตายเร็ว ๆ นี้ทั้งวัน จนกระทั่งตอนเย็นหมอตัด
ตัดเอาเนื้อเยื่อเพื่อวิเคราะห์อีกครั้ง หมอใช้กล้องส่องภายในสอดผ่านลำคอ ผ่าน
กระเพาะ ลงลำไส้เล็ก และใช้เข็มเล็ก ๆ เจาะก้อนเนื้อเล็ก ๆ ในตับอ่อนออกมาตรวจ
ตอนนั้นผมถูกวางยาสลบอยู่แต่ภรรยาผมบอกภายหลังว่า เมื่อหมอตรวจเนื้อเยื่อผ่าน
กล้องจุลทรรศน์อีกครั้งหนึ่งก็พบว่า ผมเป็นมะเร็งแบบที่พบได้น้อยมากคือ เป็นชนิดที่
รักษาได้ด้วยการผ่าตัด และผมก็เข้ารับการผ่าตัดรักษาจนหายดีแล้วในตอนนี่

นี่ถือว่าการ เข้าใกล้ความตายมากที่สุดของผม และผมก็หวังว่ามันจะรักษาสถิติที่ใกล้
ที่สุดไปอีกหลายสิบปีข้างหน้าด้วย การที่ผมผ่านช่วงเวลานั้นมาได้ก็ทำให้ผมเล่าให้พวก
คุณฟังได้อย่างเต็มที่ ไม่ ใช้เพียงแค่ความคิดเชิงหลักการอย่างเดียว ไม่มีใครอยากตาย
หรอกครับ แม้แต่คนที่อยากไปสวรรค์ก็ไม่ต้องการตายเพื่อที่จะไปถึงที่นั่น แต่ ทุกคนต้อง
ตายครับ ไม่มีใครหลีกเลี่ยงความตายได้ และมันก็ควรจะเป็นอย่างนั้นเพราะผมถือว่า
ความตายน่าจะเป็นสิ่งประเสริฐที่สุดที่ดีที่สุดของชีวิต ความตายทำให้ชีวิตเกิดการ
เปลี่ยนแปลง มันเป็นการกำจัดคนเก่าเพื่อเปิดทางให้คนใหม่ ตอนนี้คนใหม่คือพวกคุณ
ทั้งหลาย และจะค่อย ๆ แก่ไปในที่สุดและจะถูกกำจัดไป ขอโทษที่ผมอาจจะพูดอะไรที่
เป็นนิยายไปหน่อย แต่ก็ความจริงนะครับ

ชีวิต ของพวกคุณมีจำกัดครับ จงอย่าเสียเวลาใช้ชีวิตอยู่บนชีวิตของคนอื่น อย่าตกอยู่ใน
หลุมพรางของความเชื่ออะไรบางอย่าง ซึ่งทำให้เรา ดำรงชีวิตอยู่บนความคิดของคนอื่น
อย่าให้ความคิดของคนอื่นมากดความต้องการที่แท้จริงภายในใจของเรา สิ่งที่สำคัญนะ
ครับ จงมีความกล้าหาญที่จะก้าวเดินตามสิ่งที่หัวใจเราเรียกร้อง ซึ่งตอนนี้อาจจะรู้แล้วว่า
คุณต้องการเป็นอะไร อย่างอื่นเป็นเรื่องรองทั้งสิ้น

ตอนผมหนุ่ม ๆ มีสิ่งพิมพ์ที่เรียกว่า The Whole Earth Catalog ซึ่งได้รับความนิยมมาก ในยุคนั้น คนที่ทำมันขึ้นมาชื่อ Stewart Brand ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากนี้เท่าไร คือที่ Menlo Park ใน Whole Earth Catalog มีบทกวี ดี ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตเยอะ ตอนนั้นเป็นช่วงปลายทศวรรษ 1960 ก่อนที่จะมีพีซี เพราะฉะนั้นนิตยสารนี้จึงทำขึ้น ด้วยพิมพ์ดีดมือกรรไกร และกล้องโพลารอยด์ มันก็คล้าย ๆ กับ Google ฉบับ หนังสือ นั้นแหละ คือเกิดก่อน Google 35 ปี มันเป็นอะไรที่อุดมคติ มีคำสอน ข้อคิดเตือนใจดี ๆ มากมาย

Stewart ออก Catalog หลายฉบับแต่ทุกอย่างก็ย่อมมีจุดสิ้นสุด มาถึงฉบับสุดท้ายเมื่อราวกลาง ทศวรรษ 1970 ซึ่งตอนนั้นผมก็อายุเท่า ๆ กับ พวกคุณนี่แหละ ในปกหลังของ ฉบับสุดท้ายนี้เป็นรูปถ่ายถนน ในชนบทยามเช้า เป็นภาพที่หลายคนคงเคยสัมผัส ถ้าเผื่อ เป็นคนที่ชอบเดินทางท่องเที่ยว ด้านล่างของภาพเขียนว่า "Stay Hungry.Stay Foolish " มันเป็นเหมือนการกล่าวอำลาของพวกเขาด้วย "จงเป็นคนที่หิวอยู่เสมอ จงเป็นคนที่โง่อยู่เสมอ" เป็นสิ่งที่ผมใช้เตือนตัวเองตลอดเวลา และในโอกาสที่พวกคุณจะจบการศึกษา ออกไปเผชิญโลกกว้าง ผมขอให้พวกคุณ จงเป็นคนที่ Stay Hungry และ Stay Foolish .."